

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๖

ดูใจเขาใจเรา

ก่อนจ้งหัน

พระเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นะพระนะ มาให้ศึกษาจริง ๆ นะ หูมีตามีดูให้เป็นอรรถเป็นธรรม อย่าดูเป็นกิเลส ใจเรื่องดูเป็นกิเลส ฟังเป็นกิเลส มันฝังใจฝังหูตามาตั้งกัปตั้งกัลป์แล้ว ให้หูตาใจเป็นธรรมบ้างนะ ให้ดู การประพฤติปฏิบัติบกพร่องตรงไหนบกพร่องตัวเองนะ ข้อวัตรปฏิบัติตรงไหนบกพร่อง บกพร่องตัวเอง อย่าไปว่าบกพร่องที่ไหนนะ เรามาศึกษาอบรม สิ่งเหล่านั้นเขาไม่ได้มาศึกษาอบรม เราเป็นผู้มาศึกษาอบรม บกพร่องที่เราสมบูรณ์ที่เราจะ ให้พากันสังเกตด้วยดี

ไม่มีอะไรที่จะละเอียดแหลมคมยิ่งกว่ากิเลสที่มันฝังอยู่หัวใจสัตว์ และในขณะที่เดียวกันไม่มีอะไรเหนือธรรมไปได้ ธรรมเหนือหมด ให้เอาธรรมนั้นมาปฏิบัติ ความเชื่อคือกิเลส ความรอบคอบคือธรรม สติคือธรรม เลินเล่อเพลอสตินั้นคือกิเลสทั้งนั้นแหละนะ มีสองอย่างเท่านั้นแก้กัน กิเลสนี้เต็มโลกเต็มสงสารมาตั้งกัปตั้งกัลป์ ธรรมก็เป็นเครื่องแก้กันตั้งกัปตั้งกัลป์เช่นเดียวกัน ถ้านำมาแก้ ๆ ได้ทั้งนั้น อย่างอื่นเราอย่าเข้าใจว่าอะไรจะแก้ความทุกข์ของสัตว์โลกได้นอกจากธรรมอย่างเดียว ที่ทำสัตว์โลกให้ได้รับความทุกข์นอกจากกิเลสอย่างเดียวไม่มี ที่จะมาแก้กิเลสก็มีธรรมเท่านั้น มีสองอย่างนี้เท่านั้น อย่ามองข้ามสองอย่างนี้ไป โลกธาตุนี้เต็มไปด้วยอะไรไม่มีความหมาย มีความหมายอยู่กิเลสกับธรรมเท่านั้น จำให้ดีนะ

หลังจ้งหัน

(กระผมมาจากกระบี่ครับ) มาจากกระบี่ มีวัดกรรมฐานอยู่เหนือกระบี่ (มีครับ) กระบี่นี้กำลังสร้างตึกให้อยู่เวลานี้ โรงพยาบาลนั้นอยู่อ่าวลึกเหนือ อื่นหนึ่งอยู่พังงา กำลังสร้างตึกให้โรงพยาบาล อันนั้นมอบให้ท่านฉลาดเป็นดูแล ดูแลทั้งกระบี่ด้วย ทั้งทางพังงาด้วย เพราะท่านฉลาดเป็นพระวัดนี้ ออกจากนี้ไปก็ไปอยู่ที่พังงา ที่นี้เวลามีการงานทางโน้นก็มอบให้ท่านฉลาดเป็นผู้พิจารณาเลย เวลานี้ให้ท่านฉลาดทั้งหมดถ้าอยู่ทางโน้น ให้ท่านฉลาดเป็นผู้คอยดูแลอะไร ๆ ถ้าอยู่ทางนี้ ลูกศิษย์อยู่ตรงไหนพระ ก็ให้มาดูแลทางนั้น อยู่ทางไหนก็ให้ดูแลแทน คือแทนเรา เรามันไปไม่ถึง ไปลำบาก งานก็มาก แล้วยุ่งไกล ๆ

ด้วยแล้วไปไม่ได้ เช่นอย่างภาคใต้ผมไปไม่ได้ ผมจึงได้ขอความเห็นใจจากบรรดาพี่น้องทั้งหลายทางภาคใต้

ที่แรกตั้งหน้าไว้แล้ว เข้าในโปรแกรมเรียบเสมอกันหมด ไปนี้แล้วไปนั้น ๆ ภาคใต้นี้จะเอาเป็นวาระสุดท้าย ไปแล้วกลับมาแล้วก็เรียกว่าหงายเลย เราหมดกำลัง พอตีมันหงายก่อนไป ไปมันอ่อนลง ๆ สุดท้ายเลยไปไม่ได้ เลยไม่ได้ไปทางภาคใต้นะ มีพระกึ่งองค์ ละอยู่ในวัด (๕ องค์ครับ) วัดนี้มากตลอดนะ ต้องได้บังคับเอาไว้ไม่มันจะลั่น เลยเถิด ดูแลไม่ทั่วถึง ไหลเข้ามาที่ มาฉันตั้ง ๔๐ กว่าวันนี้ ที่ไม่ฉันอยู่ในป่าก็เยอะนะ ส่วนมากพระวัดนี้จะไม่เคยมาฉันครบองค์เลยแหละ ขาดหลาย ๆ องค์ หลาย ๆ องค์ ท่านไม่ฉันท่านภาวนาของท่าน ท่านไม่ออกมา

เวลานี้กำลังสร้าง ลาดยาวนี้ก็ตีใหญ่ ๒ หลัง เรือนจำลาดยาว นักโทษหญิงอยู่นั้นมากต่อมาก ทางอธิบดีกรมราชทัณฑ์มาหาผมนี่มาขอ เพราะพวกนักโทษนอนเกลื่อนกันตามพื้นดินตามอะไร ไม่มีที่หลับที่นอน มันแน่นหมด ที่มีอยู่ก็พัง เลยมาขอความช่วยเหลือจากผม ผมก็เลยไปดู เพราะเราแน่ใจแล้วว่าถ้าลงอธิบดีกรมราชทัณฑ์มาเองนี่ต้องหนักอยู่แล้ว เราก็ไปดู ไปดูสภาพก็อย่างว่าแหละ เรียกว่าเรือนนักโทษว่างั้นเถอะ ไอ้ที่มันตั้งอยู่นอนผลอไม่ได้นะ เตี้ยมันพังลงมาทับหัวคนตาย เช่นพอหลับไป ไม่มันไม่หลับชี มันจะฟาดลงมาหัวคน พอไปดู โอ๊ย มันยังงัยกัน ก็สมเหตุสมผลกับที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์มาเอง

เราก็เปิดรับเต็มกำลังของเราเลย ที่ปลูกสร้างไว้ที่ชำรุดทรุดโทรมนั้น บริเวณนั้นเราให้รื้อออกหมดโดยไม่ต้องรองบประมาณ คือทางโน้นเขาจะขอของบประมาณแล้วถึงจะมีเงินทำงานรื้อถอน เราก็เลยให้หมดเลย รื้อถอนก็เป็นเงินของเราเอง รื้อเลยพอเสร็จแล้วปลูกเลยไม่รอ ถ้าเอาแล้ว นี่เวลานี้ขึ้นแล้ว ค่ารื้อถอนทั้งหมดผมเสียหายหมดเลยนะ เพราะรอทางบประมาณก็เป็นปี เวลานี้กำลังสร้างตึก ๒ หลัง ๓ ชั้น ใหญ่ ยาว แล้วผมก็คิดว่าอีกว่าจะไม่มีเพียงเท่านี้ เพราะความจำเป็นมีมาก เราก็คิดเผื่อไว้ จากนั้นแล้วมีความจำเป็นอะไร ๆ บ้าง ผมก็จะให้ ๆ นี่ก็เรียกว่าเต็มกำลังของเราเหมือนกัน ทางโน้นเขาก็หวังพึ่งเรา เขาไม่มีจะทำยังงัย

ผมเคยสร้างอะไรที่เรือนจำ แล้วเคยให้มูลนิธิ ก็อย่างว่าแหละไม่ได้มาก เพราะมันมากต่อมากที่ให้ อย่างเรือนจำลาดยาวนี้ก็ให้เพียง ๑ ล้าน เป็นมูลนิธิ เท่านั้นละ ตามธรรมดาจะให้มากกว่านั้นอย่างให้ที่อื่น ๆ เช่นอย่างให้โรงพยาบาลนี้ให้มากกว่า ๆ คือตามที่มี อันนั้นมันไม่มี ผมเคยช่วยแล้ว คราวนี้พวกตีใหญ่ ๒ หลัง เวลาจะเสร็จสิ้นนั้น ผมคิด

ไปเฉย ๆ ว่าตึก ๒ หลังนี้คงไม่ต่ำกว่า ๓๐ ล้าน แต่ที่ปลีกย่อยที่มีอยู่รอบอีกจะเยอะนะ นี่เราก็ตริยพร้อมไว้เหมือนกัน พอเสร็จนี้แล้วมีจำเป็นอะไร ๆ เราก้จะให้ตามที่จำเป็น ๆ

ไหนพี่น้องชาวกระบี่เราที่มาอยู่ที่ไหนบ้าง ทางโน้นหรือ ดิละ หลวงตาไม่ได้ไปเยี่ยม ทางโน้นก็มาเยี่ยมหลวงตาบ้างซี เหมาะแล้วละ ทางนี้ไม่ได้ไป ทางโน้นก็มา เอา นั้นนั่นแหละ ๆ ที่ว่าตึกกระบี่ เราให้หลังเล็กไว้ก่อน ผมว่านั่นนะ คือที่มันหนักกำลังทำทางลาดยาวนี้หนัก แล้วทางโรงพยาบาลอื่นก็มีทางนี้ กำลังสร้างอยู่มีเยอะทีเดียว ช่วยอย่างนี้ตลอดมานะผม ช่วยเต็มเหนี่ยว ๆ ตลอดมา วันนี้ก็จ่ายเครื่องรักษาตา โรงพยาบาลศูนย์ เป็นล้าน ๆ ตกมาแล้วเมื่อวาน เครื่องไม้เครื่องมือนี้ตกมาเรื่อย ๆ นะ จ่ายเรื่อย ๆ เครื่องเล็กเครื่องน้อยไม่กำหนดกฎเกณฑ์ จะกำหนดแต่เครื่องใหญ่หรือพวกตึกพวกอะไร หมุนอยู่อย่างนั้นแล้ว

เรื่องอะไร ๆ ทางโน้นได้มอบให้ท่านคลาดเรียบร้อยแล้ว อยู่กับท่านคลาดทั้งหมด ผมสั่งไปแล้วว่าให้ท่านคลาดเป็นผู้ทำหน้าที่แทนผมร้อยเปอร์เซ็นต์ ผมบอก จะขาดจะเหลืออะไรเป็นเรื่องท่านคลาดจะตัดจะเติมอะไรก็แล้วแต่ ให้เป็นเรื่องท่านคลาดพิจารณาเห็นสมควรแล้วจัดการเองที่เดียวร้อยเปอร์เซ็นต์แทนผม ผมบอกไปแล้ว ผมก็ไม่ทราบที่ท่านคลาดท่านเคยเกี่ยวข้องกับการปลูกสร้างอะไร ๆ หรือเปล่า ถึงไม่เคยทำก็รู้อเองในเมื่อมอบภาระให้ท่านแล้วนี่นะ ท่านจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเองก็เรามอบให้ท่าน ที่ไหน ๆ ถ้าหากว่ามันใกล้เคียงกับวัดไหน ๆ ที่เป็นลูกศิษย์เราก้สั่งไป สั่งไปให้ท่านดูแลแทนผมอย่างนี้ละ ผมมันไม่ทั่วถึง

(มาจากโคราชครับ) โคราซก็เมืองหลวงตาแหละ หลวงตาไปอยู่โคราซตั้ง ๕ ปีของเล่นเมื่อไหร่ (พาแม่กับลูกชายมากลางหลวงตาครับ) โคราซก็อยู่ตั้ง ๕ ปี อยู่ในตัวเมือง ๓ ปี ออกอยู่ข้างนอก ๒ ปีเป็น ๕ ปี พวกอำเภอเก่า ๆ เราได้ไปหมดทุกอำเภอแหละ แต่อำเภอที่เขามีขึ้นมาใหม่สร้างใหม่นี้ไม่รู้ จำไม่ได้เพราะจังหวัดไหนก็มีเพิ่มอำเภอ ๆ เหมือนกัน อำเภอเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อวานนี้ก็ไปภูสงโฆ ก็มีคนเยอะเหมือนกันที่นั่นก็ดี พระก็เยอะคนก็เยอะ อากาศดีอยู่บนหลังเขา ไก่ก็มีเยอะเหมือนกัน ไก่มีรอบ ๆ ชั้นอยู่รอบ ๆ ศาลา คนไปอยู่ไหนมันอยู่อย่างนั้นละไก่ แต่หมาไม่ค่อยมีมาก ไปคราวนี้เห็นหมาตัวสองตัวหรือไง

เมื่อเช้านี้ปรอทลง ๑๕ เราดูปรอททุกวัน เมื่อวานนี้ก็ลง ๆ น้อยมาก ๒๐ เราดูปรอททุกวัน ปรอทมันมี เมื่อเช้านี้รู้สึกหนาวกว่าทุกวัน เมื่อวานนี้ทองคำได้ ๕๐ สตางค์ แต่ได้มาจากภูสงโฆ ๑ กิโลนะเมื่อวานกับเศษนิดหน่อย ก็เรียกว่า ๑ กิโลเลยละ ได้เมื่อวาน

นี้ ๑ กิโลกับเท่าไรเศษนิดหน่อย มาบวกกับ ๕๐ สตางค์เข้าไปอีกจะเป็นเท่าไรไม่รู้ นี่ทองคำที่เราได้เพิ่มทีหลัง หลังจากเราได้มอบแล้วนั้นเวลานี้ได้ ๑๑๕ กิโล ๕๐ บาท นี่ก็คงเป็น ๑๑๖ กิโลแล้วเมื่อวานนะ ๑๑๖-๑๑๗ กิโลขึ้นไปแล้ว

๑๑๕ กิโล ๕๐ บาท ๓๗ สตางค์ เมื่อวานนี้ก็บวกเข้าไป ๑ กิโล ก็เป็น ๑๑๖ กิโล ดอลลาร์ได้ ๑๑๐,๗๕๕ ดอลลาร์ รวมทองคำทั้งหมด ทั้งที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบ เป็นทองคำน้ำหนัก ๕,๖๗๕ กิโล หรือ ๕ ตัน กับ ๖๗๕ กิโล ๗๖ กิโลก็ถูกแหละ ที่ได้แล้วเมื่อวานนี้ ดอลลาร์ได้ทั้งหมด ๆ ทั้งที่มอบแล้วและยังไม่ได้มอบเวลานี้เป็น ๗,๓๑๐,๗๕๕ ดอลลาร์ ดอลลาร์ได้เพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ แหะ โอ้ เราอ่อนมากแล้วนะ ฟัน้องทั้งหลายก็พิจารณา เราอ่อนมากทุกอย่าง ๆ อ่อนลงทุกที ทางนี้ก็แรงอยู่อย่างนี้แหละ ต่อไปนี้ดีไม่ดีแหวกแนวไปเรื่อยก็ได้ ก็ธาตุขันธ์นั้นแหละมันพาให้แหวกนะ มันไปไม่ไหวแล้วก็แหวกแนวเวลาเท่านั้นเอง ลาแล้วก็ไปเลยแหละ ไม่สนใจกับอะไรเลย เป็นอย่างนั้นนะ นิสัยเป็นอย่างนั้น ถ้าว่าเอา ๆ จริง ๆ ถ้าว่าปล่อย ๆ เลย เป็นอย่างไรเป็นอย่างนั้น จริงทุกอย่างว่างั้นเลยนะ

ถ้าลงตัดสติใจหรือพูดออกมาคำไหนแล้วเป็นคำนั้นไม่เป็นอย่างอื่น เพราะฉะนั้นเวลาไปพูดเกี่ยวกับคนเหล่าแหละจึงไม่คบนะ ไม่ค่อยคบ ไม่อยากคบก็คือมันเชื่อใจไม่ได้แน่ะ ความเหล่าเหล่าหาความแน่นอนไม่ได้เชื่อใจกันไม่ได้แน่ะ ถ้าว่าอะไรเป็นอันนั้นออกมานี้เป็นภาษาพระ ภาษาธรรม ธรรมต้องจริงตรงไปตรงมา ว่าอะไรตรงเป้ง ๆ เรียกว่าธรรม นั้น เป็นภาษาธรรม ภาษาพระ ถ้าเป็นพระเหล่าแหละเราก็ไม่เล่นด้วยเหมือนกัน ธรรมละเป็นที่ตายใจได้ แน่ะ มันก็เป็นคู่กันอย่างนี้นะ ถ้าธรรมแล้วตรงแนวเลย ถ้ากิเลสแล้วพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงหลายส้นพันคม ตัวจอมปลอมที่สุดคือกิเลส จอมจริงที่สุดคือธรรม แน่ะ มันก็เป็นคู่กันมาตั้งแต่เดิมอย่างนี้ ไม่ใช่มีมาเมื่อวานนี้เมื่อไหร่ มีมาตั้งแต่เดิม กิเลสก็เรียกว่าของปลอมพูดง่าย ๆ ว่าอย่างนั้น

ธรรมคือของจริง กิเลสเป็นฝ่ายให้ความทุกข์ ธรรมเป็นฝ่ายให้ความสุข แน่ะ กิเลสเป็นเป็นฝ่ายผูกมัด ธรรมเป็นฝ่ายแก้ มันก็เป็นคู่กันอยู่อย่างนี้ตลอดไป ตลอดไปเลยแหละ ถ้าใครปลอมมันก็ต้องเป็นไปตามกิเลส แบกหามกองทุกข์กันวันยังค่ำ ตั้งกับตั้งกลับไม่มีวันจิตจาง เรื่องกองทุกข์เต็มอยู่ในหัวใจของโลกนั้นแหละ ทั้งร่างกายและจิตใจ ถ้ามีธรรมมากน้อยก็มีที่แก้ เหมือนโรคภัยไข้เจ็บที่มียาและหมอรักษาก็ค่อยดีขึ้น ถ้าไม่มียา

รักษาเลยแล้วก็เป็นครุนแรงและตายได้ง่ายมากทีเดียว เทศน์เราก็เทศน์ทุกวันจะให้เราเทศน์อะไรนักหนา

(แมวมามากแล้วค่ะ) มาอีกเทรอ ฟังว่ามันขึ้นได้ มันเกาะติดแล้วเดี๋ยวนี้ตั้งแต่เอาปูนลาด มันเก่าแก่มาแล้ว มันเกาะติดมันขึ้นได้วางั้นนะ เอ้า มันขึ้นได้เราเอาออกได้ละว่าไง นี่บอกพระนะ แมวมามากแล้วนะ พระตีเกราะประชุมกันนะวันนี้ แมวมามากแล้ว เมื่อวานหรือวันไหนที่ว่ามียูนี้ ๑ ตัว จับได้ข้างนอกอีก ๑ ตัว ไปปล่อย ๒ ตัวเมื่อวานนี้ วันนี้แมวมามากแล้ว ใครไปเจอที่ไหนให้รีบมาบอกพระนะ พระจะไปไล่ช่วยกันจับเอา ไม่งั้นสัตว์ในวัดนี้ไม่มีเหลือ ยิ่งลูกกระต่ายตายแล้วยังมากเวลานี้เต็มไปหมด อันนี้หมดละนะ ถ้าแมวมานี้ พวกกระต่าย ลูกกระต่ายไม่ว่าลูกว่าแม่มันกินได้ทั้งนั้น แมวนี่เก่งมากนะ นี่พระเราให้รู้นะว่าแมวมามากแล้ว ให้จับนะ อัยารอ เราสงสารสัตว์ที่เลี้ยงในวัดนี้เยอะ พวกลูกกระต่ายละมากเวลานี้ อันนี้ละกินได้ง่ายมาก

พวกที่อยู่ในวัดนี้ ทางฝ่ายพระฝ่ายในครัวให้ตั้งใจภาวนานะ การภาวนาดีเท่าไรจิตใจยิ่งดียิ่งแน่นหนามั่นคง ยิ่งสงบร่มเย็น หน้าที่การงานอะไรผู้มีจิตเป็นหลักเป็นเกณฑ์นี้จะไม่เหลวแหลก หน้าที่การงานออกภายนอกไปจากใจทั้งนั้น ถ้าใจมีหลักมีเกณฑ์แล้วสิ่งภายนอกจะมีเป็นลำดับลาดา ถ้าใจเหลวแหลกทุกอย่างเหลวแหลกไปหมดนะ ขึ้นอยู่กับใจ ใจนี้ก็มี ๒ อย่างที่ได้อธิบายให้ฟังไม่รู้กี่ครั้งแล้ว คือมีกิเลสตัวเป็นภัยอยู่ที่ใจและธรรมตัวเป็นคุณอยู่ที่ใจ ถ้านำกิเลสออกมาใช้ตามกิเลสลากไปนั้นแล้ว ก็ไม่มีทางละ หาความสุขหาที่กัปกั๊กก็ไม่ได้ละความสุข มีแต่กองทุกข์ทั้งนั้น เพราะกิเลสพาหา ถ้าธรรมพาหาแล้วก็มีแต่ความสุข สุขขึ้นไปเรื่อย ๆ การภาวนาเป็นสำคัญมาก ยิ่งผู้มาอยู่อบรมในสถานที่ที่ภาวนาโดยตรงแล้ว ก็ควรจะตั้งอกตั้งใจพิจารณาภาวนากัน อย่าสักแต่ว่าอยู่เด่น ๆ ด้าน ๆ

อย่างไรในครัวนี้เราก็ไม่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ ว่ามีประเภทไหนบ้างที่มาอยู่นั้น หรือประเภทจ่อมหาเรื่องทะเลาะเขาก็มีนะ หาเรื่องจับผิดจับถูกคนนั้นคนนั้นก็ มี ดีไม่ดีมีขโมยอยู่ในนั้นด้วยก็มี มันแฝงเข้ามาได้นี่นะ ของจริงกับของปลอมติดตามกันไปเรื่อย ๆ นั้นละ เราก็ไม่ค่อยได้ไปสอบไปถามเรื่องราวอะไร เพราะเรายุ่งมากต่อมาก จะให้มาเกี่ยวกับนี้เราตายเลยนะ นี่ใครมาอยู่ไม่ทราบว่ามีหลักมีเกณฑ์อย่างไรบ้าง ตั้งหน้าตั้งตามาภาวนาหรือมาระเคาะระกะ กัดขวางเพื่อนฝูงให้ได้รับความลำบากลำบาก กระทบกระเทือนใจเขา เราทราบไม่ได้นะ เวลานี้ละ มันมีได้เรื่องเหล่านี้ ของจริงกับของปลอมต้องติดตามกันไป แม้ในคน ๆ เดียวก็ต้องมีของจริงของปลอมเจือปนกันไปตลอดเลย นอกจากจิตที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ แล้วนั้นของปลอมไม่ค่อยมี หากว่าผิดพลาดก็ผิดพลาดไปโดยไม่มีเจตนา

เช่นอย่างผิพลาตทกล้มอย่างนี้ พระอรหันต์ก็ล้มได้ใช่ไหมละ นั่น ร่างกายมันผิพลาต ผิพลาต จิตไม่ผิพลาตแต่ร่างกายมันผิพลาตได้ มันเป็นของสมมุติอันหนึ่งอันนี้ ส่วนสมมุติมีผิพลาตได้ ส่วนวิมุติไม่มี หมดโดยสิ้นเชิง ให้พากันภาวนา อยู่เฉย ๆ ไม่ได้นะ ให้ตั้งใจภาวนา อยู่ไปวันหนึ่ง ๆ ไม่เกิดผลเกิดประโยชน์อะไร อยู่ไปนอนใจไป ๆ เลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปหมด

ในครานั้นเราไม่ค่อยได้ไปสืบไปถามเรื่องราวแนะนำสั่งสอน นอกจากเราเดินไปตั้งที่เห็นนะ เดินไปก็ดูนั่นดูนี่ถ้าอะไรควรจะแนะนำก็แนะนำไป อะไรไม่ควรแนะนำก็ผ่านไปดูไปเท่านั้นแหละ ที่จะให้ไปเรียกมาสั่งสอนอบรมหรือมาสืบมาถามเรื่องราวอะไรเราไม่มีเวลาจะเป็นแต่เพียงว่าให้จำเอาไว้ก็แล้วกัน ถ้าได้ยินว่าทะเลาะกันรายไหนต้องได้ออกจากวัดทันทีเท่านั้นละ เราบอกไว้ตรง ๆ นี้เคยปฏิบัติมาอย่างนั้น ถ้ามาทะเลาะกัน เอาละ ไล่หนีเลยไม่ให้อยู่ จำให้ดี นี้เคยปฏิบัติมาประจำวัดนี้ พระก็เหมือนกันไล่เบียดเข้าไปแล้วก็ไล่ออกแบบเดียวกันนั้นแหละ เพราะของเลอะเทอะเอามาให้มันเลอะเทอะวัดวาอะไร สถานที่นี้เป็นสถานที่อบรมพระเถร ผู้คนที่เข้ามาที่นี่ต้องมีสติตั้ง มีปัญญาพิจารณาเพื่ออรรถเพื่อธรรม

อย่าคิดเพื่อกิเลส กิเลสมันคิดอยู่ตลอดเวลาแล้วหาประมาณไม่ได้ พากันให้ดูหัวใจกันนะ อยู่ด้วยกันอย่าดูแต่หัวใจตัวเอง ต้องดูหัวใจคนอื่นด้วย กิริยาใจของเรามันแสดงอาการอะไรออกมา กิริยาของจิตใจคนอื่นก็มีลักษณะเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนั้น เราจะปฏิบัติตามกิริยาของจิตเราอย่างเดียวไม่ดูจิตคนอื่นไม่ได้นะ เพราะฉะนั้นถึงเรียกว่าดูใจเขาใจเราเอามาเทียบเคียงกันมันถึงถูกนะ แบบอยู่ไปอยากทำอะไรก็ทำ อยากพูดอะไรก็พูดไม่คิดไม่อ่านไตร่ตรองอะไร กระทบกระเทือนเป็นความเสียหายแก่กันได้ไม่สงสัยนะ ให้ต่างคนต่างจะพูดอะไรกิริยาแสดงอย่างไร ให้คำนึงถึงตัวจิตนี้เสียก่อน ผิดหรือถูก ถ้าอะไรควรเก็บความรู้สึกก็เก็บ ไม่ได้ปากเปราะ ๆ เสมอไปนะ

การพูดการจา ถ้าออกมาแล้วเป็นความดีความเสียอย่างชัดเจนทีเดียว ถ้าอยู่ภายในจิตใจกลั่นกรองอยู่ภายในใจยังดีนะ ถ้าคิดออกมาอะไรไม่ดีตบมันไว้เสียไม่ให้มันออกมาใช้ และไม่ให้มันคิดอีก ไม่ให้มันแสดงออกมา นั่น จึงเรียกว่ามาปฏิบัติตนเอง อะไรก็เอะอะก็ออกตามเรื่อง ๆ นิสัยนั้นใช้ไม่ได้นะ พากันจำเอาทุกคน เราก็นักมากไม่ทราบจะหมุนไปทางไหนต่อทางไหนบ้าง เวลาที่กำลังวังซามันก็อ่อนลงไปตามเรื่องของมันนั้นละ เพราะฉะนั้นถึงว่าการช่วยบ้านช่วยเมืองไม่ทราบมันจะได้แค่ไหนแหละนะ เมื่อมันทนไม่ไหวแล้วก็ปล่อยเท่านั้นเอง จะว่ายังไง แม้แต่ธาตุขันธ์ของเราจะปล่อย จะว่าอะไรปล่อย

บ้านปล่อยเมือง ปล่อยโลกปล่อยสงสาร ธาตุชั้นรื้อของตัวเองก็ต้องปล่อยได้ เมื่อถึงกาลสมควรปล่อยแล้วเอาไว้มิได้อยู่นะ

ใครก็เหมือนกันหมด เกิดแล้วต้องตายด้วยกัน ชำรุดทรุดโทรม ๆ แปรไป ๆ สุดขีดแล้วก็เรียกว่าตาย อันนี้ก็เหมือนกันนั่นละ วันนี้ไม่พูดอะไรมาก เอาเพียงแค่นี้ให้พากันจดจำเอานะ ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าศีลกว่าธรรมภายในใจ นอกนั้นเลอะ ๆ เทอะ ๆ ใช้ไม่ได้นะ ให้พากันตั้งอกตั้งใจ ศาสนามียังคงอยู่ยังชั่วหน้อย ไม่มีศาสนาเลยเร็วกว่าสัตว์นะ เอาละพอเท่านั้น ต่อไปให้พร

อ่านและฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตาวันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.or.th or www.Luangta.com